

Un sol forat negre a la nació lingüística

Camps ha estroncat TVC i Catalunya Ràdio al País Valencià, però a la resta de territoris de parla catalana, amb més o menys dificultat, l'ens públic continua oferint els seus continguts. I, sigui com sigui, cap govern mai no podrà impedir-ne la recepció per internet.

EL TEMPS

Plató del *Telenotícies* de TV3, als estudis de Sant Joan Despí (Baix Llobregat).

El mapa del temps de TV3 no deixa cap dubte sobre quin és l'àmbit lingüístic i cultural de la televisió pública de Catalunya. El País Valencià queda a les fosques, però les Illes Balears, Andorra, la Franja de Ponent, Catalunya Nord i l'Alguer continuen formant part d'aquest mapa i no s'albira cap amenaça política immediata per a dinamitar-lo.

Andorra, el país de TV3. Més enllà de les fronteres autonòmiques, és al Principat d'Andorra on TVC i Catalunya Ràdio gaudeixen de més bona salut. Andorra té convenis amb la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals que fan que l'oferta de la ràdio i televisió públiques catalanes sigui totalment integrada a la graella andorrana. S'hi poden veure tots els canals: TV3, 33, 3/24, Súper 3, 3XL i també el nou canal temàtic Esport 3,

que es va estrenar el 5 de febrer passat. A més, s'hi sintonitzen totes les emissores del grup Catalunya Ràdio. A l'estat andorrà la recepció dels mitjans de la CCMA mai no han estat cap problema. Només quan Andorra va fer la transició a la TDT, molt abans que l'estat espanyol, durant un període breu de temps la cadena espanyola La Sexta va trepitjar el canal 33.

Certa estabilitat a les Balears.

A les Illes, la Generalitat i el govern balear van arribar a un acord de reciprocitat de les emissions de TV3 i IB3 en TDT el gener del 2009. El conveni donava cobertura legal a unes emissions que, en el cas de TV3, ja arribaven a les Illes, tot i que s'establí que cada televisió conservaria els drets d'emissió que hagués adquirit. Això explica que a les Illes no es puguin veure els partits de futbol que paga

TV3, i que la programació del primer canal català sigui el de TV3 internacional i no el convencional. La resta de canals de TVC es reben correctament, tret d'Esport 3, per al qual encara no hi ha conveni. En aquest sentit, l'Obra Cultural Balear ha reclamat a totes dues administracions competents que accelerin aquest acord, perquè "els ciutadans de les Illes deixaran de rebre uns continguts molt interessants en desaparèixer les retransmissions esportives del 33". A més, l'OCB opina que és "fonamental" que "s'asseguri" als ciutadans el màxim accés a canals i hores de programació en llengua catalana "per a contrarestar la multiplicació de canals que no la fan servir". Pel que fa al grup de ràdios de la Corporació, actualment a les Balears només se sintonitza Catalunya Ràdio, ja que no fa gaire hi van desaparèixer iCat FM i Catalunya Informació.

L'Alguer recupera TV3. Des del gener del 2011, l'Alguer torna a rebre el senyal de TV3 internacional, després de més d'un any de dificultats reiterades, tant tècniques com econòmiques, que impedièren de fer rebotar el senyal per satèl·lit. El fet és que el camí de la televisió catalana ha estat complicat des que el 2008 l'Obra Cultural de l'Alguer va aconseguir el vist-i-plau de TVC i de la Generalitat per a transmetre el senyal de TV3 a través de la freqüència d'Alguer TV, completant la programació catalana amb informatius locals. Ja aleshores Itàlia havia fet la transició al sistema de TDT. "L'Obra Cultural de l'Alguer s'encarrega del cost de les infraestructures i de l'enviament via satèl·lit per a rebre TV3, però els costos són elevats i també hi ha dificultats tècniques que fan que la recepció tingui entrebancs més sovint que no voldríem. Però des del gener passat podem garantir l'emissió a l'Alguer i a la rodalia", explica Carles Sechi, ex-batlle de l'Alguer i president de l'Obra Cultural de l'Alguer.

Amb tot, aquesta entitat cultural no es considera plenament satisfeta, perquè recorda que "amb Catalunya Ràdio la col·laboració mai no ha estat possible". Segons Sechi, cap a l'any 2000 es va proposar de col·laborar amb la ràdio catalana, "no tant per a rebre-la com perquè pogués donar alguns continguts de l'Alguer que són interessants per a la resta de

Països Catalans. Però no hi va haver ni la més mínima voluntat", lamenta.

La Franja, fita històrica. El setembre del 2010 s'acomplia una reivindicació històrica de les comarques catalanoparlants de la Franja: el Matarranya, el Baix Cinca, la Llitera i la Ribagorça. L'administració catalana i l'aragonesa segellaven un acord per a atendre una demanda llargament reclamada per alguns ajuntaments i moviments ciutadans i culturals de la Franja. L'acord de reciprocitat permet que aquestes comarques rebin tots els canals de TVC i, en canvi d'això, la televisió pública aragonesa, Aragó TV, es difon a les comarques del Principat més properes a la frontera administrativa amb Aragó.

L'acord té una vigència de quatre anys, durant els quals els dos governs es comprometen a garantir els mitjans tècnics perquè el senyal arribi regularment i continuada a les zones limítrofes dels seus territoris. De fet, a la Franja ja es veia TV3 a través dels emissors catalans d'Alpicat i Montcaro, que havien augmentat de potència arran de l'arribada de la TDT per a cobrir part d'aquestes comarques, però amb el conveni es regularitza l'emissió i se'n garanteix el suport tècnic de l'administració. A banda, una comissió mixta integrada per Catalunya i l'Aragó té potestat per a negociar una possible

ampliació de l'acord a les ràdios de tots dos governs, per tal que Catalunya Ràdio i la resta d'emissores de la CCMA es puguin sentir sense dificultats a totes les comarques de la Franja, i la ràdio pública d'Aragó, a les comarques del Principat més properes. Aquest pas, però, encara no s'ha fet efectiu.

Inestabilitat a Catalunya Nord.

Un acord verbal entre la Generalitat i l'administració nord-catalana hi permet les emissions, però la situació dels mitjans de la CCMA és *alegal* perquè no hi ha cap conveni amb l'estat francès, que té la potestat d'autoritzar o suprimir canals al seu territori. Després d'un període sense recepció –entre mitjan 2008 i principi del 2009–, els canals de TVC i les emissores de Catalunya Ràdio arriben a algunes comarques, però hi ha forats importants al Conflent, al Vallespir i al Capcir, a més de zones d'ombra properes a les valls, on la recepció és nul·la. Als territoris on la recepció és correcta, s'hi rep TV3 internacional, 3/24, 33 i Súper 3.

"Malgrat que tenim molts territoris coberts amb el repetidor del pic de les Salines, que la Generalitat de Catalunya va recuperar després de ser clausurat per ordre del consell de l'àudio-visual francès, la recepció és de baixa qualitat. A més, tenim al damunt el perill constant que en qualsevol moment un canal francès vulgui augmentar la potència, i això farà que automàticament TV3 perdi el canal", adverteix Hervé Pi, president de la Federació d'Entitats en Defensa de la Llengua a Catalunya Nord. Cal remarcar que a Catalunya Nord la TDT no hi és generalitzada, perquè l'estat francès no n'ha acabat el desplegament (només s'ha fet plenament al nord de França, a la Normandia i a la Bretanya). De manera que en molts territoris TV3 encara es rep analògicament.

Amb relació a les emissores de Catalunya Ràdio, la potència de recepció és tan baixa que en molts punts es fa impossible de sintonitzar-les. Segons Hervé Pi, això és degut a una ordre del consell de l'àudio-visual francès, que al·lega que la ràdio catalana destorba algunes freqüències franceses.

TV3 i Catalunya Ràdio als Països Catalans

Gemma Aguilera